

Tisková zpráva k premiéře inscenace [Kartonový tat'ka](#) 25. 01. 2025

Druhou premiérou [29. sezony](#) Divadla v Dlouhé bude černá komedie současného maďarského dramatika a scenáristy [Istvána Tasnádiho](#) [Kartonový tat'ka](#). V režii [Michala Vajdičky](#), který v Dlouhé už nastudoval *Konec rudého člověka* a *Valčík náhody*, ji uvedeme v české premiéře za účasti autora v sobotu 25. ledna.

Otec, matka a dospívající dcera se chystají na rodinnou návštěvu, aby podpořili ovdovělou příbuznou. Teta ovšem přichází v plné síle v doprovodu syna a s kartonovou atrapou otce. Podává se polévka. Všichni hrají hru na rodinné setkání, koneckonců kartonový host je pozoruhodný společník. Před hlavním chodem si jde lehnout a prvotní rozpaky se mění v kolotoč otázek. Jak sdílet stůl s někým, kdo se zuby nehty drží své iluze? Jak dlouho je možné a správné ji udržovat? Jak dlouho je možné zakrývat realitu? U dezertu už mladá generace pokládá provokativní otázky a fasáda se začíná rozpadat. Do jaké míry potřebujeme (patriarchální) řád a kde je naopak důležitá otevřenost novému? Nejsou z papundeklu (kartonu) i hodnoty a hesla, která si u rodinných stolů potvrzujeme? Otec je mrtvý, ať žije otec!

K volbě titulu uvádí **režisér Michal Vajdička**: *Je to černá komedie, místy až absurdní groteska se silnou aktuální výpovědí. Soustředí se na dynamiku vztahů v rodině, na konflikty mezi generacemi, manipulaci a popírání reality, ale její postavy mají i psychologickou hloubku a lidskost. Hra je plná nečekaných momentů, které udržují divákovu pozornost. Jedním z nejdynamičtějších prvků je pro mě právě konflikt mezi absurdností situací a emocionální autentičností*

postav. Vzniká tu napětí, které pohání děj a zároveň nutí diváka neustále přehodnocovat, jestli se má smát, nebo s postavami soucítit. Takový žánr je divácky atraktivní a dokáže oslovit publikum na několika emocionálních úrovních, ale vyžaduje precizní hereckou práci. Od správného načasování přes přesnost, hravost a smysl pro humor, až po autentický projev. Po zkušenostech s prací v Divadle v Dlouhé mohu říci, že přesně těmito prostředky zdejší soubor disponuje.

Autor István Tasnádi přibližuje svůj styl: *Absurdita je pro mě jazyk, který zhušťuje a zobecňuje každodenní jevy a anomálie na vhodné úrovni: pomáhá mi nezabřednout do aktuální politiky, bulváru a žurnalizmu. Takový zarážející obraz mě vytrhuje z každodennosti a dává mi možnost mluvit o světě kolem nás způsobem nikoliv na úrovni publicistiky.*

Ke společensko-kritické rovině textu, který se dá chápat jako kritika manipulativnosti, zneužívání moci a pokrytectví, **Vajdička** říká: *Společenské tendence a politická rétorika ve východní Evropě často staví na nostalgii „starých dobrých časů“, ale při tom úplně ignorují realitu a problémy té doby. Často se vytahují i „tradice“ a „národní hodnoty“, které jsou však pouze prázdnými frázemi sloužícími k manipulaci. (...) Kartonový tatka je symbol, který dokonale vystihuje situaci zemí východní Evropy, v nichž se politické ideologie pokoušejí zachovat staré pořádky za cenu stagnace, přičemž ignorují potřebu progresivních řešení současných výzev. Tasnádi pak dodává: Naše společná střeoevropská historie je živoucím důkazem toho, že proti „kartonovým tatkům“ nelze nic dělat, čas od času se vracejí. Snad jedinou nadějí je, že všechny historické procesy jsou cyklické a že autoritářské režimy jednou zmizí. (...) Roztrháním Kartonového tatky ve hře připomínám prastarý rituál umírajících a znovuožívajících bohů. Tento proces je naší několikatisíciletou, hlubokou, společnou zkušeností.*

[István Tasnádi](#)

[Kartonový tatka](#)

Černá komedie ze střeoevropské kuchyně

Překlad Tatiana Notinová **Režie** [Michal Vajdička](#) **Dramaturgie** [Tereza Marečková](#) **Scéna** [Pavol Andraško](#) **Kostýmy** [Katarína Hollá](#) **Hudba** [Michal Novinski](#)

Hrají [Klára Oltová](#), [Jan Sklenář](#), [Magdalena Zimová](#), [Štěpánka Fingerhutová](#)/[Kristýna Jedličková](#), [Miroslav Zavičár](#)

Česká premiéra 25. 01. 2025 v 19:30 h

Nejbližší reprízy 31. 1., 19. a 26. 2., 3. a 11. 3. vždy v 19 h

Fotografie Martina Špeldy najdete po premiéře pod těmito odkazy:

[Fotografie v tiskové kvalitě](#)

[Fotografie ve webové kvalitě](#)